

Taşkın sulara ve su baskınlarına karşı korunma kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 21 . I . 1943 - Sayı : 5310)

No.
4373

Kabul tarihi
14 . I . 1943

BİRİNCİ MADDE — Yüksek seviye gösteren umumî ve hususi, kapalı veya akar suların taşmasıyla su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek olan sahaların sınırları Nafia vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile tesbit ve ilân edilir.

İKİNCİ MADDE — Birinci madde hükümlerine göre tesbit ve ilân edilen sahaların sınırları içinde suların akmasına engel olan bina, tesisler, fidan, ağaç, set, savak gibi mâniyalarla değirmen ve sulama arkları hakkında aşağıdaki hükümler tatbik olunur :

a) Bina ve tesisler hakkında istimlâk hükümlerine göre muamele yapılır. Bu bina ve tesislerin arsaları ve bitişik arazileri sahiplerinin faydalanabilecekleri durumda ise, bunların kıymetleri istimlâk bedelinden indirilir ve arsa veya arazi sahiplerine terkedilir.

b) Fidan, ağaç ve asmalıklarla esaslı bent ve savaklar belediye sınırı içinde ise belediye encümeninin, bu sınır dışında ise vilâyet daimî encümeninin seçeceği üç vukuf ehli tarafından kıymetleri takdir edilerek, bedelleri sahiplerine peşinen ödendikten sonra kaldırılır veya yıkılır. Bunların takdir olunan kıymetleri için tebliğ tarihinden itibaren beş gün zarfında ilgililerce vilâyet idare heyetlerine itiraz edilebilir. Vilâyet idare heyetlerinin nihayet bir ay içinde karar vermeleri lâzımdır. Bu kararlar icrayı durdurmaz. Ancak bu fıkra hükmü dairesinde kaldırılarak veya yıkılacak olan fidan, ağaç ve asmalıklarla bent ve savakların kısmen veya tamamen başka yerlere nakli için sahiplerince alâkalı makamlara yazı ile vukuf bulacak müraعاتlar üzerine lüzumlu ve mümkün mühletler verilir. Bu hallerde takdir edilmiş olan bedellerden nakledilen kısımlara isabet eden miktarlar indirilir. Kaldırılan fidan, ağaç ve asmalıkların arazisi sahiplerince hiç bir surette kullanılmıyacak hale girmiş bulunursa, bunlar da (a) fıkrası hükümlerine göre istimlâk olunur.

c) Yukarıki fıkralara göre takdir edilecek bedeller Nafia vekilligince ödenir. Ancak Devlet ve belediyeye ve hususi idarelerle köy hükmi şahıslarına veya Vakıflar idaresine ait olan bina, tesisler, fidan, ağaç ve asmalıklarla diğer mâniyalar için hiç bir tazminat verilmez.

d) Adi bent ve setlerle çit, dolma ve toprak birikintisi gibi mâniyalar da hiç bir tazminat verilmeksizin kaldırılır.

e) Baskın sahalarının dışındaki değirmenlere, sınai tesislere veya ekim sahalarına giden ve su baskın sahasından geçen ark ve kanallardan zararlı olanların fennî icaplara uygun olarak düzeltilmeleri için sahiplerine kâfi bir mühlet verilir. Bu müddetin sonunda düzeltilmedikleri takdirde yukarıki hükümler tatbik olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci madde hükümleri dairesinde tesbit ve ilân edilmiş olan sınırlar içinde tesisat, inşaat veya tadilât yapmak, fidan veya ağaç dikmek yasaktır. Müsaade verilmesi, su işleri müdürünün, bulunmayan yerlerde nafia müdürünün fennî mahzur olmadığı hakkında rapor vermiş olmasına bağlıdır.

Birinci fıkra hükmüne muhalif olarak izin isthisal edilmeden yapılan ve suyun

akmasına veya su seviyesinin yükselmesine tesiri olan tesisat, inşaat veya tadilat, dikilen fidan veya ağaçlar mahallî su işleri müdürünün, yoksa nafia müdürünün tek-lifi üzerine valinin kararıyla yıktırılır veya kaldırılır ve bu hususta yapılan mas-raflar sahiplerinden alınır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Daimî bakıma tabi olsun olmasın kenar ve setlerin taşkın sularla yıkılma tehlikesine veya halkın su âfetine mâruz bulunduğunu gö-renler, bunu derhal mahallin su işleri, nafia müdür ve teşkilâtına veya en yakın muhtarlara, jandarma dairelerine veyahut mülkiye âmirlerine haber vermeğe mecburdurlar.

Bu mecburiyet, suların kabarma ve taşması mevsimlerinde halka ilân edilir.

BEŞİNCİ MADDE — Tehlikenin aşağı mntakalara sırayeti ihtimali varsa key-fiyet o mntakalara da en seri vasıtalarla ihbar olunur.

ALTINCI MADDE — Taşkın sularla kenar ve setlerin yıkılma ve yarıma teh-likesine mâruz bulunması veya yakın arazinin su baskınına uğraması gibi hallerde, hâdisenin vukubulduğu mahallin en büyük mülkiye memurunun emriyle tehlike ile karşılaşan köy ve kasabaların 18 yaşını bitirip 50 yaşını doldurmamış bulunan erkekleri, ellerinde bulunan ve yıkıntıları düzeltmeğe yarayacak her türlü alât, edevat ve malzeme ve vasıtalarla tehlike yerine yardıma koşmağa ve gösterilen iş-lerde çalışmağa mecburdurlar.

Köylünün temin edemeyeceği anlaşılan lüzumlu vasıtaları Nafia vekilliği önce-den kâfi miktarlarda ve taşkın sahalarda bulundurur.

Tehlike ile karşılaşan veya tehlikeye uğrayan mahaller halkı ile bu âfetin önle-nemeyeceği anlaşıldığı takdirde, tehlike mntakası dışında kalan komşu köy ve kasabalar halkı da birinci fıkra hükümleri dairesinde yardıma çağırılırlar. Bunlar da gösterilen işlerde çalışmağa mecburdurlar.

Mülki idare mntakası ayrı dahi olsa komşu köy ve kasaba halkı tehlikeye mâ-ruz mahallin en büyük mülkiye memurunun bu yoldaki emirlerini yerine getir-mekle mükelleftir. Şu kadar ki bu komşu köy ve kasabaların bağlı bulunduğu vi-lâyet veya kazaya derhal malûmat verilir ve yardım istenilir.

Yardıma giden komşu köy ve kasabalar halkı da ellerinde bulunan alât ve mal-zeme ve vasıtaları, ameliyatı idare edenlerin emrine vermeğe mecburdurlar.

Vali ve kaymakamlarla nahiye müdürleri ve köy muhtarları ve civardaki askerî ve jandarma, gümrük muhafaza ve orman koruma kıta komutanları mafevklerin-den emir beklemeksizin tehlike ile karşılaşan yerlere yardımcı göndermek ve icabın-da bizzat tehlike yerine gitmekle mükelleftirler.

YEDİNCİ MADDE — Altıncı maddede yazılı mükelleflerin önceden köy ve be-lediyelerce ikişer nüsha defterleri tanzim ve taşkın sahasının tabi olduğu vilâyet makamınca tasdik olunarak birer nüshası köy muhtarlarına, belediye reislerine ve birer nüshası da mahallin en büyük mülkiye memuruna tevdi edilir. Lüzumu halin-de mükellefler bu defterler mucibince işe davet ve sevkolunurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — Tehlike büyük ve geniş görünürse koruma işlerini idare eden âmir, gerek o mahalde ve gerek o civarda bulunan askerî ve mülki veya hususi, tahlis işlerinde faydalı teşekkül ve vasıtalarla yardım istemeğe ve bu hu-susta kendisine müracaat olunan her makam da derhal yardım etmeğe mecburdur.

DOKUZUNCU MADDE — Yukarıki maddelerde yazılı koruma işlerinde çalı-

şanların beraberlerinde getirdikleri veya ameliyatı idare edenlerin emrine verdikleri alât ve edevat ve malzeme ve vasıtalarından kırılan veya kaybolanların bedelleri Hükümetçe sahiplerine ödenir.

ONUNCU MADDE — Taşkın tehlikesine mâruz bulunan yerlere geleceklerin muayyen tarifeli vasıtalarla hareket etmeleri takdirinde, nakliye ücretleri Hükümetçe ödeneceği gibi müstacel hallerde salâhiyetli memurların gösterecekleri lüzum üzerine bunlar kamyon, araba gibi diğer vasıtalarla gönderilirler. Bunların nakliye ücretleri de Hükümetçe ödenir. Bu işlerde çalıştırılanlara bu mesailerine mukabil ücret verilmez. Yalnız çalıştıkları müddetçe kendilerine parasız ekmek ve katık temin edilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu işlerde çalıştırılırken sakatlananların sakatlık derecelerine göre kendilerine ve ölenlerin ailelerine polis ve jandarma efradı için tatbik edilen esaslar dairesinde tazminat verilir. Yaralananlar veya sakatlananlar en yakın hastanelere sevk edilir. Bütün hastaneler bu yaralı ve sakatları hemen kabul ve tedaviye mecburdurlar. Devlet ve âmme müessesesi hastanelerinde bunlar parasız tedavi ettirilirlir. Hususi hastanelerde yapılan tedavi bedelleri Hükümetçe ödenir.

ON İKİNCİ MADDE — Taşkınlar için çekilen tel yazılarını ve telefon muhaberatını posta, telgraf ve telefon merkezleri ve demiryol istasyonları parasız ve acele olarak kabul etmeğe ve tel yazıyı alan memurlar da hemen mahalline göndermeğe mecburdurlar.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Mahallî Hükümetin veya su işleri veya nafia müdürlüğü memurlarının sevk kâğıtları üzerine taşkınları önlemeğe gidecek olanları Devlet demiryolları istasyon memurları asker tarifesiyle ve mahsubu bilâhara yapılmak üzere hâdise mahalline veya civarına indirmek şartıyla yolcu veya marşandiz katarları ile göndermeğe mecburdurlar.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun muhtelif maddelerinde yapılacağı ve ödeneceği tasrih edilen masraflar Nafia vekâleti bütçesinden ödenir.

ON BEŞİNCİ MADDE — 6 ncı maddeye göre taşkınları önlemek, yargın ve yıkıntıları kapamak üzere salâhiyetli memurlar tarafından hâdise mahalline gitmeleri emrolunanları, hastalık veya diğer makbul bir sebep olmadıkça iş başına cebren sevk etmeğe mahallin en büyük mülkiye memuru mezundur. Bu husustaki emirleri zabıta kuvvetleri derhal ifaya mecburdurlar.

Davet anında köy ve kasabalarında bulunupta sıhhi vaziyetleri müsait olduğu halde ve başkaca makbul bir sebep olmaksızın bu davete icabet etmiyenlerle çalışmıyanlardan kaymakam veya valinin kararıyle beş liradan on liraya kadar hafif para cezası alınır. Bu kararlar katidir ve âmme cezalarının tahsili hakkındaki hükümlere tevfikân icra olunur.

6 ncı maddede yazılı memurlardan hâdise mahalline yardımcı göndermiyenlerle bu kanunun hükümlerini tatbikte ihmali görülenler hakkında Türk ceza kanununun 230 ncü maddesi hükümleri tatbik olunur.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükümlerinin tatbikına ait esaslar alâkalı vekâletlerce müştereken teşbit olunur.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

16 kânunusani 1943

<i>Cumhuriyet Reislğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	15 . I . 1943 ve 1/613
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reislğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 . I . 1943 ve 4/41
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 17 66 24 142,154:155 30 113,241:248